

Exp: 381/2026

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DEL CONTRACTE DE SERVEIS DE CONTROL DE FAUNA URBANA DE LA POBLACIÓ DE COLOMS, AL MUNICIPI DE TORREGROSSA

1. Objecte de la contractació

L'objecte del contracte és la prestació del servei de control i gestió de la població de fauna urbana de la població de coloms (*Columba livia*) del municipi de Torregrossa.

El servei comprendrà les actuacions de diagnosi, seguiment, prevenció i, quan sigui necessari i estigui justificat, control actiu de la població de coloms, així com l'atenció de les incidències que es produeixin en l'espai públic i en els equipaments municipals.

La finalitat del servei és prevenir i reduir les molèsties i els riscos associats a una concentració excessiva de coloms, especialment els relacionats amb la salubritat, la higiene, el deteriorament d'edificis i mobiliari urbà i la convivència ciutadana, aplicant criteris de proporcionalitat, eficàcia, sostenibilitat i respecte pel benestar animal.

2. Necessitat i justificació de la contractació

Les poblacions d'aus urbanes formen part de l'entorn habitual dels nuclis urbans. Tanmateix, determinades condicions de l'entorn i determinades pràctiques humanes poden afavorir-ne una proliferació excessiva i generar desequilibris que afectin la convivència, la salubritat i la conservació dels edificis i espais públics.

Una presència elevada de coloms pot ocasionar acumulacions d'excrements, embrutiment de carrers, places, mobiliari i edificis, deteriorament de determinats elements constructius i un increment de les necessitats de neteja i manteniment de l'espai públic.

Així mateix, la concentració d'aus en determinats punts pot generar molèsties al veïnat, especialment quan coincideix amb zones d'elevada concurrència, espais de restauració, equipaments públics, zones de joc o altres espais d'ús ciutadà.

Els excrements i altres residus orgànics generats per concentracions elevades d'aus poden, a més, contribuir a problemes de salubritat i afavorir indirectament la presència d'altres animals urbans.

En conseqüència, resulta necessari que l'Ajuntament disposi d'un sistema planificat i professionalitzat de vigilància, prevenció i control que permeti actuar sobre els punts problemàtics i adaptar les actuacions a l'evolució de la població.

3. Marc competencial i normatiu

La gestió del risc per a la salut derivat dels animals domèstics, dels animals de companyia, dels animals salvatges urbans i de les plagues forma part dels serveis mínims dels ens locals, d'acord amb l'article 52.g de la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.

D'altra banda, l'article 16.1 del Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals, estableix que correspon als ajuntaments, entre altres funcions, el control dels animals salvatges urbans. Aquesta mateixa norma identifica el colom roquer (*Columba livia*) com a animal salvatge urbà.

Les actuacions objecte del contracte s'hauran d'executar en tot moment d'acord amb la normativa aplicable en matèria de protecció i benestar animal, salut pública, medi ambient, prevenció de riscos laborals i qualsevol altra que resulti aplicable.

4. Situació i observacions municipals

Les observacions efectuades pels serveis municipals de l'Ajuntament de Torregrossa han permès constatar la presència de coloms en diferents punts del nucli urbà.

Aquesta presència no presenta necessàriament la mateixa intensitat en tot el municipi, sinó que es concentra especialment en aquells espais que ofereixen condicions favorables per a l'alimentació, refugi, estada i nidificació dels animals.

Les observacions municipals posen de manifest la necessitat de disposar d'un servei especialitzat que permeti:

- identificar i actualitzar els punts amb major concentració de coloms;
- determinar els factors que afavoreixen aquesta concentració;
- establir prioritats d'actuació;
- aplicar mesures preventives abans d'arribar a situacions de sobrepoblació;
- efectuar actuacions de control actiu quan les mesures preventives resultin insuficients;
- fer un seguiment de l'evolució de les poblacions;
- disposar d'informació objectiva que permeti valorar l'eficàcia del servei.

Per aquest motiu, el contracte no es planteja únicament com un servei de captura d'animals, sinó com un servei integral de gestió de la població de coloms basat en la diagnosi, la prevenció, el seguiment i el control selectiu.

5. Principis d'actuació

La gestió de la fauna urbana s'haurà de basar en els principis següents:

5.1. Prevenció

La prevenció constituirà la primera línia d'actuació.

Les actuacions s'orientaran prioritàriament a reduir els factors que afavoreixen la proliferació dels coloms, especialment la disponibilitat d'aliment i els espais de refugi, estada i nidificació.

5.2. Diagnosi i seguiment

El servei haurà de generar informació suficient per conèixer l'evolució de la població i determinar quines actuacions resulten més eficaces en cada punt.

5.3. Proporcionalitat

Les actuacions de control actiu s'aplicaran quan estiguin justificades per la situació existent i quan les mesures preventives no siguin suficients.

5.4. Benestar animal

Les actuacions de captura, manipulació i control s'hauran de realitzar mitjançant sistemes autoritzats i adequats, minimitzant el patiment i evitant actuacions innecessàriament lesives.

5.5. Eficàcia i avaluació

El servei haurà de permetre comprovar els resultats de les actuacions mitjançant indicadors objectius i informes periòdics.

6. Actuacions preventives

Les mesures preventives hauran d'incloure, segons les necessitats detectades:

- identificació dels factors d'atracció dels coloms;
- detecció de punts d'alimentació;
- recomanacions sobre la reducció de fonts d'aliment;
- identificació de punts de refugi i nidificació;
- assessorament sobre mesures antiestada;
- recomanacions per al tancament o protecció d'obertures;
- informació a l'Ajuntament sobre els punts que requereixin actuacions complementàries.

També es considera convenient reforçar la informació ciutadana sobre els efectes de l'alimentació dels coloms i sobre les mesures que poden adoptar els propietaris d'edificis per evitar la nidificació i l'estada dels animals.

7. Control actiu de la població

Quan les mesures preventives siguin insuficients i existeixi una concentració elevada de coloms que generi problemes de salubritat, deteriorament, convivència o afectació d'equipaments i espais públics, es podran realitzar actuacions de control actiu.

Aquestes actuacions podran incloure la captura selectiva mitjançant sistemes autoritzats, així com altres mesures de gestió que siguin legalment procedents i tècnicament adequades.

Les actuacions hauran de prioritzar els punts sensibles, com ara equipaments municipals, zones de concurrència ciutadana, espais propers a establiments de restauració, zones de joc, edificis públics i altres punts que determini l'Ajuntament.

Sempre que sigui viable i legalment procedent, es podran valorar mesures complementàries de control reproductiu o altres estratègies de gestió ètica de la població.

8. Necessitat de disposar d'un servei especialitzat

Les actuacions descrites requereixen coneixements específics en matèria de fauna urbana, captura i manipulació d'animals, prevenció de riscos, gestió de poblacions i aplicació dels protocols corresponents.

L'Ajuntament no disposa dels mitjans personals i materials especialitzats necessaris per garantir de manera continuada la prestació integral d'aquest servei.

El darrer any es va adjudicar un contracte menor a una empresa especialista en control de coloms que s'ha considerat molt positiva, per la qual cosa es vol fer una contractació externa mitjançant contracte obert d'una empresa especialitzada que aportï els mitjans humans, tècnics i materials necessaris per executar les actuacions amb garanties d'eficàcia, seguretat i compliment de la normativa.

9. Idoneïtat de l'objecte del contracte

L'objecte definit és adequat per donar resposta a la necessitat detectada, ja que permet disposar d'un servei integral de gestió de la població de coloms, evitant limitar el contracte exclusivament a actuacions de captura.

La combinació de diagnosi, prevenció, seguiment i control actiu permetrà adaptar les actuacions a les necessitats reals del municipi i millorar l'eficiència dels recursos públics.

10. Objectius del contracte

Els principals objectius són:

- reduir les concentracions excessives de coloms;
- prevenir els problemes de salubritat associats a una elevada concentració d'animals;
- reduir les molèsties ocasionades al veïnat;
- reduir els costos derivats de la neteja i manteniment de determinats espais;
- protegir els edificis i elements del mobiliari urbà;
- identificar i actuar sobre les causes que afavoreixen la proliferació;
- establir un sistema de seguiment de les poblacions;
- prioritzar les mesures preventives;
- garantir que les actuacions de control actiu siguin proporcionades i selectives;
- disposar d'informació suficient per avaluar anualment l'eficàcia del servei.

11. Durada del contracte

Es proposa una durada inicial d'un **any**, amb possibilitat de fins a **dos pròrrogues anuals**, de manera que la durada màxima, incloses les pròrrogues, sigui de tres anys.

Aquesta configuració permet garantir la continuïtat del servei i, alhora, efectuar periòdicament una nova concurrència.

La LCSP permet preveure una o diverses pròrrogues sempre que es mantinguin les característiques del contracte i estableix, per als contractes de serveis de prestació successiva, un termini màxim de cinc anys incloses les pròrrogues, amb les excepcions legalment previstes.

12. Estructura del servei

El servei s'estructurarà, com a mínim, en les fases següents:

1. Diagnosi inicial.
2. Elaboració del mapa de punts problemàtics.
3. Establiment de prioritats d'actuació.
4. Aplicació de mesures preventives.
5. Actuacions de control actiu quan siguin necessàries.
6. Atenció d'incidències.
7. Seguiment i actualització de la informació.
8. Presentació d'informes periòdics.
9. Avaluació anual dels resultats.

13. Resultats esperats

Es pretén obtenir una reducció progressiva dels punts amb elevada concentració de coloms i una millora de les condicions de salubritat dels espais afectats.

Tanmateix, atès que l'evolució de les poblacions d'aus depèn de múltiples factors externs, l'eficàcia del servei no s'ha de valorar exclusivament en funció del nombre d'animals capturats, sinó també en funció de la reducció de les incidències, l'evolució dels punts problemàtics, l'aplicació de mesures preventives i la capacitat de seguiment i adaptació del servei.

14. Criteris de qualitat que es considera convenient incorporar a la licitació

Per garantir una adequada qualitat del servei, es considera convenient que el plec de prescripcions tècniques estableixi, entre d'altres, les obligacions següents:

- realització d'un cens o diagnosi inicial;
- manteniment d'un registre actualitzat dels punts problemàtics;
- geolocalització de les actuacions;
- identificació de les causes de concentració dels animals;
- establiment d'un protocol d'atenció d'incidències;
- temps màxim de resposta;
- elaboració d'informes periòdics;
- indicadors de seguiment;
- documentació fotogràfica quan sigui necessària;
- protocol específic per a les actuacions de captura;
- aplicació prioritària de mesures preventives;
- informació immediata a l'Ajuntament davant incidències rellevants.

Aquests aspectes es desenvoluparan en el Plec de Prescripcions Tècniques.

15. Conclusions

D'acord amb les observacions municipals efectuades i amb les competències municipals en matèria de control dels animals salvatges urbans i de gestió dels riscos per a la salut, es considera necessària i adequada la contractació d'un servei especialitzat de control i gestió de la població de coloms del municipi de Torregrossa.

El servei haurà de desenvolupar-se sota un model de gestió integral, basat en la diagnosi, la prevenció, el seguiment i, quan sigui necessari, el control actiu de la població.

Aquest model permetrà adaptar les actuacions a les necessitats reals del municipi, prioritzar les zones més afectades i garantir una utilització més eficient dels recursos públics, amb respecte a la normativa aplicable i als principis de protecció i benestar animal.

Maribel Zamora Urrea

Alcaldessa

